

నే నేం అపకారంచేసాను ! ఆమె ఎవరు ?' అంటూనే హఠాత్తుగా, రాజేంద్రభుజాలు వదిలేసి రోడ్డుమీదకు పరిగెట్టింది. రాజేంద్ర ఆమెని బలంగా చేతులతో చుట్టేయబోయాడు. ఒక్క విదిలింపుతో ఆమె అతన్ని వెనక్కినెట్టి రోడ్డుమీదకు పరిగెట్టింది.

రాజేంద్ర గాభరాగా స్కూటర్ తీసుకు బయలుదేరాడు.

అతను, సరళ వెనకాతల వెళ్ళటం, కిటికీలోంచి జుత్తు విరబోసికొన్న 'బాజీ' చూస్తూనేవుంది.

*

*

*

“లిల్లి మా మా”

పార్కులోకివచ్చి ఉత్తరపుమూలనున్న బెంచీమీద కూర్చుంటూనే యెదుటి బెంచీమీదికి చూసాడు రాంసింగ్. బెంచీ ఖాళీగా, బిక్కగా సూసింది రాంసింగువెంపు.

“హే! ఇవ్వాలా రాలేదు!” అనుకున్నాడు నిర్వేదంగా రాంసింగ్. పార్కు అంతా సందడిగావుంది. పిల్లలు జట్లుజట్లుగా చేరి దాగుడుమూత లాడుకుంటున్నారు. కొత్తగా బెళ్ళయిన జంటలు, పరిమళాలు వెదజల్లుతున్న పూలపందిళ్ళ మాటున స్వప్నావశిష్టలై కూర్చున్నారు. పనీపాటాలేని యువకులు, పార్కు అంతా అలగం తిరుగుతూ, తరుణయవతులు ఒంటిగా వున్నప్పడల్లా తమ భావకవిత్వాన్ని చదువుతూ, మురుస్తున్నారు.

“ఈ మానవమనస్సు అలవాట్లకి బానిస, లేకపోతే తనెవ్వరు ? అరుణెవ్వరు ? తమిద్దరూ ఒక పూరివాళ్ళా ? ఒకచోట చదువుకున్నారా ? ఒకజాతివాళ్ళా ? కనీసం ఒక భాష వాళ్ళే నాకాదుకదా ? ఆరుమాసాలుగా అరుణవచ్చి ఆపార్కు బెంచీమీద కూర్చొనటం తను చూస్తున్నాడు. మూడు మాసాలుగా తనకీ అరుణకీ మాటలు కలిసాయ్ ! అంతే ! ఈ వారంరోజులనించీ అరుణ వచ్చి ఆ బెంచీమీద కూర్చొనక పోవటం తనకొక వెల్లిగా, గుండెల్లో ఏదో చెప్పలేని, అనిర్వచనీయవ్యధగా వున్నది. ఎంత ఆశ్చర్యం ?” రాంసింగ్ యొక్క లోతైన కళ్ళల్లో తడితడిగా అయ్యింది.

రాంసింగ్ నాలుగు సంవత్సరాలుగా ఆ డిరి కాలేజీలో య్. సి. సి. ఆఫీసర్ గా వుంటున్నాడు. ప్రతీ ఆదివారం ‘మాట్నీ’కి హిందీపిక్చర్ చూడటం, ప్రతీరోజూ సాయంకాలం ఆరు మొదలు ఎనిమిదిదాకా పార్కులో వుత్తరపుమూలనున్న సిమెంటుబెంచీమీద కూర్చొని, వచ్చే వాళ్ళనీ, పోయేవాళ్ళనీ చూడటం అతని దినచర్యలో దురాక్రమణచేసిన అలవాట్లు. నాలుగుసంవత్సరాలుగా ఆంధ్రలో నివసిస్తున్నా, రాంసింగ్ కి తెలుగు మాట్లాడటం బాగా అలవాటు కాలేదు. జనరల్ గా అందరితోనూ ఇంగ్లీషే మాట్లాడవలసి రావటంచేత అవ్వొచ్చును. పైగా, సంసారఝంఝూటం లేనివాడు. సంసారం పిల్లాపాపా వున్నవాళ్ళయితే సర్వసాధారణంగా ఇరుగుపొరుగువాళ్ళతో టచ్ ఏర్పడుతుంది. ఆ ఇరుగుపొరుగువారు ఏభాషవాళ్ళయితే, ఇంట్లో కూడ చప్పున

ఆ భాష అలవాటు అవుతుంది. రాంసింగ్ వొంటరివాడవటం
 నించి ఆ అవకాశం లేకుండగా పోయింది. అతనికి కారియర్
 భోజనం తెచ్చిపెట్టే నౌఖరు కూడా వుత్తరహిందూస్థానం
 వాడవటంనించి, వ్యవహారితంగానైనా తెలుగు మాట్లాడాల్సిన
 అవసరం లేకుండా పోయింది. తోటివుద్యోగస్తులు 'రాంసింగ్'
 తో అట్లే కలుపుకోరుతనంగా వుండేవాళ్లుకాదు. 'రాంసింగ్'
 ఎంత స్నేహితంగా పలకరించి కబుర్లలోకి దింపువా
 మని ప్రయత్నించినా, వాళ్ళు ముక్తకరిగా సమాధానాలు
 చెప్పి పూరుకునేవారు. కారణం, రాంసింగ్ బ్రహ్మచారి
 కావటమే! వాళ్ళంతా పిల్లాపాపలతో బోలెడు సంసారాలు
 ఈమెతూ వుండేవాళ్ళు. రాంసింగ్ దృఢంగా మోటారుసైకిల్
 తీసుకుని, బేఖాతరీగా రోడ్లమ్మట తిరుగుతూ ఖులాసాగా జీవి
 తాన్ని గడిపేయటం, మిగిలినవాళ్ళకి జెలసీ పుట్టించేది, వైగా
 కొంతమందికి, వెళ్లికిఎదిగినఆడపిల్లలుండేవారు. ఇల్లాంటి బ్రహ్మ
 చారులతో స్నేహితాలుచేస్తే ఇంటికి ఏముప్పు తీసుకవస్తాడో
 అని ఆ ఆడపిల్లల తండ్రులకి భయంగా వుండేది. ఏతావాతా
 'రాంసింగ్తో' నేస్తానికి హృదయంతో ఎవ్వరూ సిద్ధపడలేదు.
 రాంసింగ్కి ఆంధ్రులన్నా, ఆంధ్రుల వేషభాషలన్నా ఎంతో
 మక్కువగా వుండేది. అంచేత సినిమాకి వెళ్లినప్పుడు ఆట
 మొదలెట్టేదాకా, గేటుకేసి చూస్తూ కూర్చునేవాడు.
 'మాట్నీ'లకి సాధారణంగా స్త్రీలు ఎక్కువమంది వస్తూంటారు.
 రంగురంగుల చీరల్లో లాలిత్వంగా, నిర్మలంగా కనబడే ఆంధ్రా
 స్త్రీల మోహనత్వం 'రాంసింగ్' హృదయాన్ని పల్లవింప

చేసేది. ఆస్త్రీలు తనతో మాట్లాడితే బాగుండును అనుకునే వాడు. రాంసింగ్ పచ్చగా, పొడుగ్గా దృఢంగా వుండేవాడు. నల్లని చిక్కనిగడ్డంమీదుగా అతని పచ్చగామెరిసే చంపలు వింతకాంతితో నుండేవి. బొద్దుగా పొట్టిగావున్న అతనిముక్కు జీవితంపట్ల అతను పెంచుకున్న మమకారచిహ్నంగా కనిపించేది. అతని నల్లని పొడుగుపాటి గడ్డాన్ని చూసి, పసిపిల్లలు జడుసుకునేవారు. రాంసింగ్ ఎవ్వరితోనైనా స్నేహం కలుపుకోవాలన్నా, ఆకాంక్ష, అతని హృదయంలోనే నిక్షిప్తధనంలా వుండాలి వచ్చింది. అరుణ పరిచయమయ్యేదాకా! ఏమంటే అతను చాలాసార్లు సినిమాలకొచ్చే స్త్రీ జనాన్ని పరిశీలించేవాడు. కొంతమంది స్త్రీలు స్థలాభావంవల్ల అతని ప్రక్కనే కూర్చున్నా భుజంవిండా చెంగు కప్పుకుని కుర్చీలో వొదిగిపోయి, వొణికిపోతూ, సినిమా కూడా సరిగా ఎంజాయ్ చెయ్యలేకపోయేవారు. మరికొంతమంది 'అప్ డేట్', బేబీలు, చూట్టానికి రింగులు, రెండు జళ్లు 'లిప్ సిక్' వేసుకొచ్చి దర్జాగా ప్రక్కకుర్చీలో ధైర్యంగా కూర్చున్నా, కాస్త రాంసింగు 'దేఖ యే మాడమ్': అని పలకరించబోయేసరికి తోకత్రొక్కిన త్రాచల్లే కస్సుమని లేచి, విసురుగా 'యూ డోన్ట్ నో మానర్స్!' అని కసరేవారు. తాను స్నేహితంగా పలకరించితే వాళ్ళు గండుపిల్లులా ఎందుకని గుర్రుగుర్రు మంటారో అర్థంకాక, రాంసింగు తికమక పడిపోయేవాడు. దానితో, అతను ఆంధ్రావాళ్ళల్లో ఫ్రెండ్లీ నేచర్ వున్నవాళ్లు లేరని నిర్ధారణ చేసుకున్నాడు. ఒక్కొక్కప్పుడు రాంసింగుకి విసుగనిపించేది వొంటరితనం. అప్పుడు ట్రాన్స్ ఫర్ చేయించు

కుందామా అనుకునేవాడు ! కాని ఆ పూరి చుట్టుప్రక్కలగల ప్రశాంత ప్రకృతిదృశ్యాలు అతని మనోఫలకంమీద మాయనిముద్ర లేసాయ్. ఇల్లా తనలో తను మల్లాగుల్లాలు పడుతూండగానే, అరుణతో పరిచయమయ్యింది. సరిగ్గా, మూడునెలల క్రితం ఒక ఆదివారం మామూలుగా రాంసింగు మాటీకి వెళ్ళాడు. న్యూస్ రీలు అయిపోయాక, ఇంక పిల్చు మొదలెట్టాండగా, ఆదరాబాదరాగా హాలులోపలికి వచ్చింది. 'లిల్లీ'ని ఎత్తుకుని "అరుణ" మంచి ఎండలోంచి రావటంవల్ల, కళ్ళు చీకట్లు కమ్మాయ్ అరుణకి. ఆ హిందీ పిక్చర్ ఆరోజే రిలీజవటంనించి హాలంతా కిటటలాడుతున్నారు జనం. గేటుకీపర్ 'టార్చి' తీసుకుని అరుణకి దారి చూపిస్తూ, సరిగ్గా రాంసింగు ప్రక్కనున్న కుర్చీయే చూపించాడు. అరుణకి. లిల్లీని వొళ్ళో కూర్చోపెట్టుకుని కుదురుగా కూర్చుంది అరుణ. పిక్చర్ ప్రారంభం కావడంతో ఆ పిక్చర్ కొంత అయిపోయిందేమో అన్న దుగ్ధ కలిగింది అరుణకి. ఇరు ప్రక్కలా ఆతృతగా చూసింది. ఒక వెంపు లంకపొగాకుచుట్ట వెలిగించి కెనెడియన్ ఇంజన్ లా గుప్పుగుప్పుమని పొగ వదలుతూ కూర్చున్న పల్లెటూరి ఆసామి కనిపించాడు. ఆ పిక్చర్ హిందీపిక్చరవటంనించి, ఆ పిక్చర్ ఎంతవరకు నడిచిందో చెప్పగల పరిజ్ఞానం ఆ ఆసామీకుండదని అరుణకి కచ్చితంగా తెలుసును.

ప్రక్కధియేటర్లో ఏదో తెలుగుఫిల్ము వేస్తున్నారు. దానికి టికెట్లు దొరకనివారంతా ఈ హిందీఫిల్ముకి వచ్చారు.

ఆ బాపతు మనిషి ఈ చుట్ట తాలూకు యజమాని అని, అరుణ గ్రహించటానికి అరక్షణం పట్టలేదు. ముందువరసలో ఆడవాళ్ళ చీరలూ, పూవులచెంట్లతో నిండిన జడలూ కనబడ్డాయి. కాని, వాళ్ళు తదేకంగా ఫిల్ము చూడటంలో నిమగ్నమయిపోయి, రెండు మూడు సార్లు అరుణ పిల్చినా పలకలేదు సరికదా! పైగా విసుక్కున్నారు కూడా! ప్రక్కకి చూసింది అరుణ. రాంసింగు ఒక ప్రక్క స్కీమ్మిద పిక్చర్ ఫాలో అవుతూనే రెండోకంట అరుణ ఆరాటాన్ని గమనిస్తున్నాడు. 'అరుణ చొరవచేసి రాంసింగుని అడిగేసింది.

“పిక్చర్ ఎంతసేపయి బిగినైంది!”

‘రాంసింగు’కి అరుణ తననేదో అడుగుతోందని అవగాహన అయింది. కాని అడిగేదేదో మటుకు తెలియలా! ‘పిక్చర్’ ‘బిగిన్’ అన్న రెండు ముక్కలు మట్టుకు వినపడ్డాయ్! ఎల్లా చెప్పలో జవాబు ఆలోచించేలోపున అరుణ అతని వాలకాన్ని గమనించింది. అతనికి తను తెలుగులో చెప్పే అర్థంకాలేదని గ్రహించింది. అరుణకి హిందీ, ఇంగ్లీషు కూడా బాగా మాట్లాటం వచ్చును. అందుచేత హిందీలో అడిగింది. పిక్చర్ మొదలయి ఎంతసేపు అయ్యిందీ అని ఇన్నాళ్ళకి ఒక తెలుగుస్త్రీ తనతో సంభాషణ కోరటం బ్రహ్మానందమయ్యింది రాంసింగుకి.

“ఖవాలీ నృత్యం ఒకటి అయ్యింది” అన్నాడు. హిందీ పిక్చర్లో సాధారణంగా నృత్యాలు పాటలూ, ఎక్కువగా వుంటాయి. కాని, కథ ఏమీ వుండదు. సాధారణంగా అన్ని

‘బోయ్ మీట్స్ గర్ల్’ థీమ్స్ తో వుండేవే! సీనరీస్ మట్టుకు
అద్భుతంగా వుంటాయ్!

‘అరుణ అమ్మయ్యా! అనుకుంది. ఇంటర్వెల్ అయ్యే
దాకా లిల్లీ బుద్ధిగానే కూర్చుంది. అందాకా చుట్టూ చీకటి
కోణంలా వుండి ఒక్క తెరమీదనే వెలుగ్గా వుంటుంది,
లిల్లీ తనచుట్టూ పక్కల ఎవరెవరున్నారో చూడలేదు. ఇంట
ర్వెల్ లో ఒక్కసారిగా. హాలులోని తలుపులన్ని తీయగానే
లిల్లీ తనతలని ఇటూ అటూ త్రిప్పి చూసింది. ఒక్కపక్క తల
సాగా చుట్టకున్న పెద్దమనిషి కన్పించాడు. పళ్ళు అమ్మకునే
అబ్బికాబోలు అనుకుంది. ఇంకో పక్క చూసింది. తనవెంపే
చూస్తున్న రాంసింగు కన్పించాడు, “అమ్మయ్యా! ఆ గడ్డం
అదీ తప్పక బూచాడే అయ్యంటాడు!” అనుకుంది. ఆ భావన
ఆ పసిమనస్సులోనికి రాగానే కెవ్వుమని కేకవేసి రాగాలాపన
చేసింది. అరుణకి లిల్లీ ఎందుకు అకస్మాత్తుగా ఏడుస్తోందో
అర్థంకాలేదు. ఆదుర్దాగా,

“ఏమ్మా! ఏమ్మా!” అని సముదాయించింది. అరుణ
సముదాయించినకొద్దీ లిల్లీ రాగాలు శృతిని హెచ్చిస్తున్నాయి.
ముందు వెనుక వరసల్లోనున్న వాళ్ళు విసుకోవటం మొద
లెట్టున్నారు. అరుణ కేంచేయాల్సో తోచటంలేదు. మళ్లీ
షో మొదలయింది. లిల్లీ రాగాలు మట్టుకు మానలేదు.

‘రాంసింగు’ చూస్తో వూరుకోలేకపోయాడు.

‘షీ వజ్ య్ ఫ్రెడ్ ఆఫ్ మీ’ అన్నాడు.

“కాదు, కాదు!” అంది అరుణ.

'బయటకు తీసుకెళ్ళవమ్మా! ఉక్కపోతకి కాబోలు! పిల్ల ఏడుపు మానటంలేదు.' అన్నది ఎవరో వెనుక వరసలో కూర్చున్నావిడ.

"అసలు చంటిపిల్లల్ని తీసుక రావటం ఎందుకనో వాళ్ళు చూస్తారా, పెట్టారా? పెద్దాళ్ళకి స్యూసెక్స్ కియేట్ చెయ్యటం కాని!" ఒక సలహాసంఘసభ్యురాలు ముందువరసలో నించి, తన 'వ్యూ'ని 'ఎక్స్ప్రెస్' చేసింది. చేసేదిలేక అరుణ లిల్లీని ఎత్తుకుని బయటకు వచ్చేసింది. రాంసింగుకి బాధ కలిగింది. తననించి ఆపిల్లది భయపడి వుంటుందన్నది నగ్నసత్యం. ఆ పిల్ల రాగాలు వింటానికే డబ్బుపోసి టిక్కెట్లు కొనుక్కుని పిల్లకి వస్తారనుకోవటం సత్యమారం! చటుక్కున రాంసింగు లేచి, తను కూడా హాలు బయటకు వచ్చి నిలబడ్డాడు. అప్పటికే అరుణ రిక్షా పిలచి బేరమాడి, లిల్లీ నెత్తుకుని కూర్చున్నది. గేట్లోకి వచ్చి నించున్న రాంసింగుని చూసి స్నేహపూర్వకంగా నవ్వింది అరుణ. ఆమె వొడిలో వొడిగి కూర్చున్న లిల్లీ రాంసింగుని చూసి భయంగా అరుణ గుండెల్లో ముఖం దాచుకుంది. రావసింగు అయిదునిమిషాలసేపు సాగిపోయే రిక్షావెంపు చూసి హాలులోనికి నడిచాడు. 'యాపిల్ షళ్ళ'ల్లాంటి లిల్లీ బుగ్గలమీద చారికలు కట్టున్న స్ఫటికాల్లాంటి కన్నీళ్ళని రాంసింగు మర్చిపోలేకపోయాడు. లిల్లీ బుగ్గలమీది కన్నీళ్ళతోపాటు ప్రశాంతవదనంతో పొడుగ్గా పచ్చగా, ఆరోగ్యంతో నవనవలాడుతున్న అరుణ కూడా ఎంతవద్దనుకున్నా పదేపదేగా గుర్తువస్తున్నది. కొన్నివారాలు

గడిచాయి. ప్రతి ఆదివారం అరుణ మల్లి వస్తుండేమీ! చూసి మాట్లాడించి స్నేహం చేసుకుందామనే సంకల్పంతో 'మాట్నీ'లకి వచ్చేవాడు. కాని అరుణ మటుకు రాలేదు. నిరీక్షణ అంతుదొరకని నిరాశని మాత్రం మిగిల్చింది. రాంసింగుకి ఆ నిరాశలో నుండగానే మామూలుగా ఒకరోజు సాయంత్రం అనుకోకుండగానే 'పార్కు'లో కనిపించింది అరుణ. పెరాంబు లేటర్లో లిల్లీని, ఇంకో రెండేళ్ళ పాపనీ కూర్చోపెట్టుకుని త్రోసుకవస్తోంది అరుణ. లిల్లీని చూడగానే రాంసింగుకి చటుక్కున ఆరోజు భీతాంగముతో కంపించిపోయిన దృశ్యం జ్ఞప్తికి వచ్చింది. వెంటనే రాంసింగు బయటకుపోయి గుప్పెడు పిప్పర మెంట్లు కొనుక్కుని జేబులో పోసుకొనివచ్చాడు. ఎల్లాగ అయినా 'లిల్లీని' మంచిచేసుకోవాలనివుంది అతనికి. అరుణ పెరాంబులేటర్ని ఒక చెట్టుకింద నిలిపింది. రాంసింగు అటు ప్రక్కగా వచ్చాడు. అరుణ పరిచయపూర్వకంగా నవ్వింది.

“క్షమించండి! ఆ రోజు నానించి మీరు పిక్చర్ చూడకుండగా వెళ్ళిపోవాల్సి వచ్చింది!” అన్నాడు ప్రాధేయతగా? ఇంగ్లీష్ లో.

‘ఫరవాలేదులెండి. అసలు లిల్లీ చాలా చురుకైన పిల్ల! ఆ రోజు ఎందుకని అల్లాగొడవ చేసిందో నాకర్థం కాలేదు అన్నది అరుణ.

అప్పట్నుంచీ మీరు కనపడతారేమో అని వెతుకుతూనే వున్నాను అన్నాడు రాంసింగు. ఆప్యాయత ధ్వనించింది ఆతని గొంతు.

‘నేను మళ్ళీ థియేటర్ కి రాలేదు.’ అంది అరుణ. ఇద్దరూ చాలాసేపు స్నేహంగా మాట్లాడుకున్నారు. వాళ్ళ సంభాషణ చాలామట్టుకు ఇంగ్లీషులోనూ, కొంచెం హిందీలోనూ జరిగింది. పెరాంబులేటర్ లో కూర్చున్న లిల్లి రాంసింగువెంపు కళ్ళు పెద్దవిచేసి చూసింది.

‘చూసారా! మీలిల్లి మళ్ళీ బిక్కగా చూస్తోంది నా వెంపు!’ అన్నాడు రాంసింగు.

‘దాని భయమెంతసేపు?’ అని లిల్లిని ఎత్తుకుని ముద్దు పెట్టుకుంది అరుణ. లిల్లి అరుణ భుజాలమీదుగా రాంసింగు వెంపు భయం భయంగా చూసింది. చప్పున రాంసింగు తను కొని దాచిన పిప్పరమెంట్లని లిల్లి గుప్పెట్లోపోసి గుప్పెట మూసాడు. అరుణ లిల్లిని గట్టిగా హృదయానికి హత్తుకుంటూ,

‘చూడు లిల్లి! మామ ఎంతమంచివారో చూడు! తీసుకో ఈ బిళ్ళలన్నీ నీకే!’ అని మురిపించింది.

లిల్లి తనగుప్పెట్లోవున్న బిళ్ళలవెంపు ఒకసారి రాంసింగువెంపు చూసింది. రాంసింగునల్లని గడ్డం లిల్లిని కొద్దిగా బెదిరించింది. గడ్డం సొట్టలు పడుతూంటే తన బుల్లికోరు తెరచి పెదిమలు గులాబి రేకల్లా అదురుతూంటే.

‘మామా!’ అంది. అశ్చర్యంగా లిల్లి.

‘అవును! లిల్లి! మామయ్యమ్మా! మంచివారు తీసుకో! అన్నది అరుణ. ‘మరి బుల్లికో! అంది ప్రస్నార్థకంగా.

‘బుల్లికి’ నువ్వే కాసిని ఇయ్యి!’ అంది అరుణ.

‘మామేనా ! మళ్ళీ నమ్మలేనట్లుగా అంది లిల్లి భయం వల్ల రాబోయే కన్నీళ్ళతో కళ్ళు అద్దాలబిళ్ళల్లే మెరుస్తోంటే పెదాలతో చిన్నగా చెంపలు సొట్టలుపడేలా రాంసింగువెంపు చూసి నవ్వింది లిల్లి.

అరుణా, లిల్లి ఏం మాట్లాడుతున్నారో తెలియక పోయినా మొత్తానికి ఆ పిల్లకి తనమీద సదభిప్రాయం కలిగింది అరుణ అని తెలుసుకున్నాడు రాంసింగు. పార్కుకి పిల్లలిద్దరినీ వెంటపెట్టుకుని ప్రతీరోజూ వచ్చేది అరుణ. రోజూ లిల్లికి పిప్పరమెంట్లు విధిగా కొని తెచ్చేవాడు రాంసింగు. క్రమంగా లిల్లి రాంసింగుదగ్గర బాగా మాలిమిఅయిపోయింది. “మామా ! మామా ! అంటూ రాంసింగు కనపడగానే అతని దగ్గరకు పోయి కాళ్ళకి చుట్టేసుకొనేది. రాంసింగు ఎత్తుకోగానే అతని జేబులు వెళుకునేది. ఒక్కోసారి రాంసింగు పిప్పర మెంట్లు కొని కూడా, ‘తమాషా’కి కావాలనే దాచివేసేవాడు. అవి ఇచ్చేదాకా ఒకటేగొడవ చేసేది.

“మీకీ ఇద్దరు పిల్లలేనా? మీ మిష్టర్ ఏం చేస్తున్నారు?” అని అరుణని అడిగేడు ఒకసారి రాంసింగు. దానికి జవాబేం చెప్పాలో తోచలేదు అరుణకి. సిగ్గుగా నవ్వి తల వొంచుకుంది. రాంసింగు ముగ్గుడైపోయాడు. ఎంత లజ్జావతి? తెలుగుయువతులు అంత తేలిగ్గా భర్తల పేర్లు ఉచ్చరించరని అతను వినాడు. అది అనుభవమయ్యింది అరుణవల్ల! ఒకటి

రెండు రోజులు అరుణ రాకుండగా వుంటం. ఆరోజు రాంసింగు ఏదో నిక్షిప్తాన్ని పోగొట్టుకున్నట్లు ఫీలవటం ఆశ్చర్యకరంగా తోచేది. అతని అంతరంగంలోని నిర్మల స్నేహాకిన్నెర పావన గంగా స్రవంతిలా అరుణ మనస్సువెంపు అదో ముఖంగా ప్రవహించుతోంది.

“ఇవ్వాలా రాలేదు. ఎంచేతనో!”

మళ్ళీ అనుకున్నాడు రాంసింగు. వారంరోజు లయి పోయింది. ఒకరోజు, రెండురోజులు అరుణ రాకపోవటం ఇది వరలో అలవాటు అయినా, ఏకంగా వారంరోజులు కనపడక పోవటం వాళ్ళ స్నేహాభివృద్ధి అయ్యేక ఇదే మొదటిసారి.

‘మూడు నెల్ల పరిచయంలోనూ, వాళ్ళిళ్ళు ఎక్కడో ‘కనుక్కోనేలేదు’ అనుకున్నాడు రాంసింగు. ప్రతిరోజూ వాళ్ళిద్దరూ గంటలతరబడి మాట్లాడుతున్నారు. వాళ్ళసంభాషణలో చూసిన సినిమాలూ, చూడాల్సిన సినిమాలూ, పార్కులో వింతవింత వాసనలని వెదజల్లే రంగురంగుల పూవులూ, అక్కడికి వచ్చే స్త్రీల అలంకరణలూ, లిల్లి అల్లరితనం మొదలయిన విషయాలు తప్ప. వ్యక్తిగతవిషయాలు దొర్లేవికావు. అరుణ ఎన్నిసార్లుగానో అడగాలనుకుంది. ‘మీ శ్రీమతిని తీసుకు రారేమని!’ కాని, అతను తన భర్తా పిల్లలూ, విషయం అడిగినప్పుడు తనేమీ చెప్పలేకుండగా వూరుకోవటం, అతను తన్ని మళ్ళీ మళ్ళీ ఆ జవాబు చెప్పని ప్రశంస తెచ్చి వేధించక పోవటంవల్ల అరుణ ప్రశ్న అరుణ హృదయంలోంచి వెలుపలికి రాలేకపోయింది. అతను తనపట్ల దయతో వదిలేసిన ‘టాపిక్’ని

తను అతనిపట్ల నిర్దయిగా ఆటాపిక్ నిఎట్లా అడుగుతుందీ? అయినా ఇంటిదగ్గర సంసారపు జంజాటం లేనివాడయితే రోజూ తంచ ౯ గా ఎనిమిదయ్యేసరికి ఇంటికి వెళ్ళిపోవాలంటూ ఎందుకని వెళ్ళిపోతాడు? అరుణ తన ప్రశ్నలకి తనే జవాబు చెప్పుకునేది.

రాంసింగు వెళ్ళిపోవటానికి లేచాడు. వాచీ చూసు కున్నాడు ఏడున్నర అయింది. ఒక్కసారి మిగిలిన అర్ధగంట కూడా వెయిట్ చెద్దామా? అనుకున్నాడు. కాని అందరూ ఇళ్ళకు వెళ్ళేవేళ, అరుణ వస్తుందా? ఒకవేళ అరుణకి ఏదన్నా అనారోగ్యం చేసిందేమో? ఛీ ఛీ! ఎంతతప్పు? అన్నీ పాడు ఆలోచనలు! బహుశా వాళ్ళకి ఏదన్నా పూరు. ట్రాన్స్ఫర్ అయ్యిందేమో! తనతో మాటకన్నా చెప్పకుండా వుంటుందా? అసలు వాళ్ళ ఆయనకి ఏమి వుద్యోగమో, అదీ తెలియదే! అడుగుతే ఆరోజు ఎంతగా సిగ్గుపడిపోయింది! ఎంత వద్దను కున్నా లజ్జతో కందిపోయి, వంగిపోయిన ఆ అరుణ పద్మంలాంటి అరుణ ముఖం తన స్మృతి పథంలోంచి విస్మృతి కావటం లేదు. ఏనాటిదీ అనుబంధం? ఎందుకీ మమకారం?

రాంసింగు. నిర్వేధంగా తల వంచుకుని నాలుగు అడుగులు నడిచాడు. వెనుక వెంపునించి పరిచితమైన చిన్నారిచిట్టి చేతులు రాంసింగు కాళ్ళని బలంగా చుట్టివేశాయి!

‘మామా!’ అంటూ లిల్లీ సాక్షాత్కరించింది. రాంసింగు ఒక్కవుడుటున లిల్లీని రెండుచేతులతో పైకెత్తి గాఢంగా హృదయానికి హత్తుకున్నాడు. లిల్లీ చిట్టిచేతులు రాంసింగు షర్టు జేబులు వెతుకున్నాయి. లిల్లీ చేతులనిండుగా

పిప్పరమెంట్లుబిక్కలు వచ్చాయి. ఒక్క-బిళ్ళనా మిగలకుండగా
లిల్లి ఆ బిళ్ళలనీ పదిలంగా తన గాను జేబులో పోసుకుంది.
లిల్లికి రాంసింగు తనతో మాట్లాడలేదని తెలుసును. తను
ఏదన్నా చెప్పినా మామ వుత్తినే నవ్వుతూ వుంటాడనీ
గుర్తుంది. ఇంకా ఎక్కువగా తను మాట్లాడుతూంటే ఆ
మీసాలు గుచ్చుకుంటూండగా, తనబుగ్గలు రెండూ గట్టిగా
ముద్దుపెట్టుకుంటాడు. అయినా 'లిల్లి' ఇప్పుడు పెద్దకర్తవ్యం
తన నెత్తిన పెట్టుకుని వచ్చింది. అంచేత మామ 'మాట్లాడకుండా
వచ్చినా, మీసాలు గుచ్చుకునేలా, ముద్దులు పెట్టినా, లిల్లి
మాట్లాడకుండగా ఎల్లావుంటుంది ?

'మామా ! మామా ! నాన్నవత్తాడు !' అంది లిల్లి
ముద్దుగా. రాంసింగు ఆ నెమ్మదిగా కదలేలేగులాబీ రేకల పెదా
లని మీసాలు గుచ్చుకునేలా గట్టిగా ముద్దుపెట్టుకున్నాడు.
ఇంతలో ఒక పాంటు, బుష్షర్టు వేసుకున్న ఒకవ్యక్తి
రాంసింగువద్దకు వచ్చి, నిలబడ్డాడు.

'మీరేనా రాంసింగు ! ఇంట్లో ఘోర అడిగాడు ఆవ్యక్తి.
'అవును' రాంసింగు జవాబుచెప్పి ఆ వ్యక్తికేసి విస్మితంగా
చూసాడు' 'లిల్లి' రాంసింగు చేతుల్లోంచి క్రిందకి జారి
ఆవ్యక్తి దగ్గరకెళ్ళి నించుంది. ఆవ్యక్తి ఒక ఇన్విటేషన్ కవరు
తీసి, రాంసింగుకి ఇచ్చి,

నేను, అరుణ, అన్నయ్యని! రేపురాత్రి మాచెల్లికి
పెళ్ళి మిమ్మల్ని పిలవాలని చెప్పింది. కాని మీ ఇంటిఅడ్డన్

తనకూ తెలియదట! పార్కుకు వస్తారనీ లిల్లి ఆనమాలు పట్ట కలదనీ చెప్పింది. మీ ఇల్లు తెలియక మీ ఇంటికి రాలేక పోయాము. మీరు తప్పకుండా మీ ఫామిలీతో సహా రేపు రాత్రి వెళ్ళికి, ఎల్లుండి డిన్నరుకీ రండి. అరుణ మీకోసం ఎదురుచూస్తూ వుంటుంది. ఈ ప్రక్క సందులో, పెద్ద పందిరి వేసి షామియానా, కట్టినదే మా ఇల్లు" అన్నాడు.

'తప్పక వస్తాను' అన్నాడు రాంసింగు.

'మీ ఫామిలీని కూడా తీసుకరండి' అన్నాడు అరుణ అన్నయ్య.

అల్లాగే' శుష్కంగా నవ్వాడు రాంసింగు.

'తప్పక రామామా!' అంది లిల్లి. రాంసింగు తల వూపాడు. ఇంటికి వెళ్ళినాక. ఇన్వీటేషన్ కార్డు చదువు కున్నాడు 'అరుణ బి.ఎ. శాస్త్రీ బి.ఇ' అన్నివున్న వధూవరుల క్వాలిఫీ కేషన్ ని, మననం చేసుకున్నాడు. అరుణ ఇన్నిరోజులూ అవి వాహిత అన్నమాట! ఆరోజున' మీ మిస్టర్ ఏమిచేస్తున్నారని తాను అడిగినప్పుడు గులాబీ మొగ్గలా ముడుచుకు పోయిన అరుణని చూచి, ఆంధ్రస్త్రీలకి ఎంత లజ్జ! అనుకున్నాడు. కాని అవివాహిత అని తాను ఎందుకని గ్రహించలేకపోయాడు? గ్రహించ కలిగివుంటే ఏమయ్యేది! భగవాన్! ఇప్పుడు తెలిసింది. అరుణని తను! తను అరుణని! రాంసింగు కళ్ళమ్మట నీళ్ళు నిశ్శబ్దంగా ఊరుతున్నాయి. అరుణని అఖరుసారిగా చూడాలి ఏది ఏమయినా, అరుణ సున్నితమైన మందహాసాన్ని తనది ఎప్పటికీకాని ఆ 'మృదుస్మితి'ని

తన హృదయఫలకంమీద శాశ్వతంగా ముద్ర వేసుకుందుకు
తను అరుణని ఒక్కసారి ఒక్కసారైన చూడాలి !

రాంసింగు మర్నాడు సాయంత్రం అరుణ ఎప్పుడూ
ధరించే లేగులాబీరంగులో దోసెడు వెడల్పు జరీఅంచు వున్న
వొక వెంకటగిరి చీర, తెల్లని చికెన్ నాయిల్ బ్లాజుపీసూ కొని
అరుణ ఇంటికి వెళ్ళాడు. అరుణ వాళ్ళ అన్నయ్యా వొదినా,
ఎంతో ఆదరంగా ఆహ్వానించారు. వాళ్ళ మానసికసంస్కా
రానికి ముగ్ధుడైపోయాడు రాంసింగు. బంగారపుచాయ పట్టు
చీరలో గులాబీరంగు బుగ్గమీద నయాపై సంతకాటుక బొట్టుతో
మిసమిసమెరిసే పుత్తడిబొమ్మ అరుణ వచ్చి రాంసింగు ఇచ్చిన
కానుకని అందుకుంది.

‘మీరొక్కరే వచ్చారా ! కళ్ళు పెద్దవిచేసి అడిగింది.

‘నేనొక్కణ్ణికాక ఇంకా ఎవరినీ వెంటపెట్టుకునిరమ్మం
టారు ?’ అన్నాడు రాంసింగు.

మీ శ్రీమతిని ఆమె పెదాలమీద మృదుమందహాసం
తళుక్కుమంది.

రాంసింగు నవ్వి వూరుకున్నాడు. అరుణ అరుణ
అన్నయ్యా వొదినా అతన్ని మర్నాడు డిన్నర్ కి రాత్రి
మహూర్తానికీ వుండమని బ్రతిమాలారు కాని రాంసింగు.

‘రాత్రి నేను నిద్రలేకుండగా వుండలేను. రేపు డిన్నర్ కి
తప్పకవస్తాను’ అన్నాడు. వెళ్లిపోతూ. అరుణని ‘మామా !’
అంటే ఏమిటి’ అని అడిగాడు. అరుణ’ మీకు తెలియదా! తల్లి

సోదర్నుకానీ, మేనత్త భర్తనికానీ 'మామా' అంటారు.
అంది.

'ఆహా !' ఆశ్చర్యంగా అరుణకేసి చూసి,
'వస్తా. విష్వయా గుడ్ లక్' అని గబగబా నడిచి వెళ్లి
పోయాడు రాంసింగు.

ఆ మర్నాడు 'డిన్నర్ కి' రాంసింగు రాలేదు. తర్వాత
తెప్పడూ అరుణకి కనబడలేదు. అరుణ భర్త అరుణని ఒకసారి
అడిగాడు.

'ఏమోయ్ ! మీ పంజాబీ ఫ్రెండ్ మళ్ళీ కనబడనే
లేదేం ?

'నాకు తెలియదండీ ఒకవేళ ట్రాన్స్ఫర్ అయిందేమో!' అన్నది మామూలుగా.

'నాకు తెలుసోయ్ ! మన వెళ్ళి అయిన మర్నాడే
అతను వుద్యోగానికి రిజైన్ చేసి వెళ్ళిపోయాట్ట ! అందుకే
డిన్నర్ 'పార్టీ'కి కూడా రాలేకు అన్నాడు.

'అంతకన్నా మంచి వుద్యోగం దొరికిందేమో!' అన్నది
అరుణ. కాదుకాదు. అతను ఎవరో ప్రేమించాట్ట ! ఆ ప్రేమ
విఫలమయిందట ! అందుకని వెళ్ళిపోయాట్ట ! అక్కడే
వర్కు చేస్తోన్న మా ' రావు' చెప్పాడు అన్నాడు శాస్త్రి.

'ఎవరన్నారామాట ? మీరావుగారా ! ఆయన ఒకరోమి
యో ఆనా ?' అందర్ని అంటాడు ? మతి లేకపోతేసరి ! ఆయ

నకి ప్రేమేమిటి ? భార్య వేచివుంటుందని ఎక్కడవున్నా ఎనిమిదింటికల్లా ఇంటికి వెళ్ళిపోయేవాడు. ఎప్పుడూ పిల్లలకోసం ఇన్ని బిళ్ళలు కొని జేబులో పోసుకొని వుంచుకునేవాడు !”
పైకి బింకంగా అంది అరుణ. కాని ఆమె మనస్సు ఏదో అనిర్దిష్టతవ్యధతో గిజగిజలాడింది. అప్పటికించీ ఆమెకళ్లు పదిమంది కనపడ్డచోటా, సినిమా హాల్సులోనూ, పార్కుల్లోనూ, రాంసింగుకోసం వెతుకుతూనే వున్నాయి. కాని రాంసింగు ఎక్కడా, ఎప్పుడూ కనపడటంలేదు —

*

*

*

స్వయం బద్ధ నిర్మల

‘నిజంచెప్పు !’

మళ్ళీ గర్జించాడు రాజుబాబు. నిర్మల మాట్లాడలేదు. మానంగా తలవంచుకుంది. మానం అర్థాంగీకారం అవుతుందని నిర్మలకి తెలియందికాదు. అర్థాంగీకారం తన ఆత్మకి పూర్ణాంగీకార మవుతుందనీ తెలుసును. అందుకనే నిర్మల ఏమీ మాట్లాడకుండా మానం వహించింది. ఆమానం రాజుబాబులో నిద్రాణమై వున్న అహంకారాన్ని రెట్టింపు చేసింది.

‘పోనీ ! రోజల్లా ఒక ర్తివీ ఒంటిగా కూర్చుని ఏడవ్వాలి కదా అని వ్రాసుకోమంటే ఇదా నీ నిర్వాకం ! నీ కథల్లోకి ఎక్కించటానికి మాఫామిలీయే దొరికిందా ? మాఫామిలీయే